

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва
Кафедра будівництва

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
Правові відносини в галузі будівництва

Вибіркова

Освітньо-професійна програма Будівництво та цивільна інженерія

Спеціальність 192 Будівництво та цивільна інженерія

Галузь знань 19 Архітектура та будівництво

Рівень вищої освіти перший бакалаврський

Мова навчання українська

Чернівці, 2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Правові відносини в галузі будівництва» складена відповідно до освітньо-професійної програми Будівництво та цивільна інженерія, (наказ № 295 від 02 вересня 2024 року по Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича).

Розробники: Новак Євгенія Володимирівна, доцент будівництва.
(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Викладачі: Новак Євгенія Володимирівна, доцент будівництва.
(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Погоджено з гарантом ОП і затверджено на засіданні кафедри будівництва

Протокол № 1 від “07” серпня 2024 року

Завідувача кафедри Новіков С.М.

Схвалено методичною радою факультету АБДПМ

Протокол № 1 від “12”серпня 2024 року

Голова методичної ради факультету АБДПМ Новак Є.В.

Мета вивчення навчальної дисципліни «Правові відносини в галузі будівництва»: є підготувати майбутніх бакалаврів будівництва до впровадження нормативно-правових актів, які регулюють відносини щодо організації та безпосереднього здійснення капітального будівництва. Формування компетенції для вміння користуватись нормативно-правовою базою України в галузі будівництва.

✓ Пререквізити – опанування знань з дисциплін, «Вступ до будівельної справи» - знання, навички, уміння стали базою для вивчення даної освітньої компоненти.

Результати навчання

Навчальна дисципліна «Енергоефективність будівель та споруд» спрямована на забезпечення засвоєння таких **загальних і спеціальних компетентностей**:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК08. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК11. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

СК02. Здатність до критичного осмислення і застосування основних теорій, методів та принципів економіки та менеджменту для раціональної організації та управління будівельним виробництвом.

СК06. Здатність до інжинірингової діяльності у сфері будівництва, складання та використання технічної документації.

СК07. Спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у сфері архітектури та будівництва у непередбачуваних робочих контекстах.

СК09. Здатність здійснювати організацію та керівництво професійним розвитком осіб та груп у сфері архітектури та будівництва.

У результаті засвоєння змісту навчальної дисципліни студент має набути таких **програмних результатів навчання**:

РН01. Застосовувати основні теорії, методи та принципи математичних, природничих, соціально-гуманітарних та економічних наук, сучасні моделі, методи та програмні засоби підтримки прийняття рішень для розв'язання складних задач будівництва та цивільної інженерії.

РН03. Презентувати результати власної роботи та аргументувати свою позицію з професійних питань, фахівцям і нефахівцям, вільно спілкуючись державною та іноземною мовою.

РН05. Використовувати та розробляти технічну документацію на усіх стадіях життєвого циклу будівельної продукції.

РН10. Приймати та реалізовувати раціональні рішення з організації та управління будівельними процесами при зведенні об'єктів будівництва та їх експлуатації.

РН11. Оцінювати відповідність проєктів принципам проєктування міських територій та об'єктів інфраструктури і міського господарства.

Опис змісту робочої програми навчальної дисципліни Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекцій	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	4	8	3	90	20	10	-	-	60	-	залік

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1.						
Підрядні відносини в капітальному будівництві та їх правове регулювання						
Тема 1. Підрядні відносини у капітальному будівництві	8	2	1	-	-	5
Тема 2. Сторони договору підряду на капітальне будівництво: замовник, генеральний підрядник	21	4	2	-	-	15

та субпідрядник						
Тема 3. Розрахунки за договором підяду на капітальне будівництво.	16	4	2	-	-	10
Разом за ЗМ 1	45	10	5	-	-	30
Змістовий модуль 2.						
Правові основи підрядних відносин у капітальному будівництві						
Тема 4. Відповідальність за порушення договору підяду на капітальне будівництво	13	2	1	-	-	10
Тема 5. Умови укладання та виконання договору підяду на капітальне будівництво	16	4	2	-	-	10
Тема 6. Договір підяду на проведення дослідних та проектних робіт	16	4	2	-	-	10
Разом за ЗМ 2	45	10	5	-	-	30
Усього годин	90	20	10	-	-	60

Тематика практичних занять з переліком питань

№ теми	Назва теми (завдання)
1	"Аналіз договору підяду у капітальному будівництві": • Проаналізувати типовий договір підяду на капітальне будівництво: основні умови, права та обов'язки сторін. • Визначити потенційні ризики для підрядника та замовника та запропонувати шляхи їх уникнення.
2	"Визначення функцій та відповідальності сторін у договорі підяду": • На основі умовного будівельного проекту скласти таблицю відповідальності сторін. • Розглянути приклади конфліктних ситуацій у підрядних відносинах та запропонувати варіанти їх вирішення.
3	"Розрахунок кошторису будівельного об'єкта": • Ознайомитися з методами визначення вартості будівельних робіт. • На основі умовного проекту розрахувати кошторисну вартість будівництва. • Визначити порядок фінансових розрахунків між замовником і підрядником, включаючи авансові платежі, проміжні акти виконаних робіт (КБ-2в) та остаточний розрахунок.

	•
4	"Аналіз відповідальності за порушення умов договору підряду": • Ознайомитися з основними видами відповідальності сторін за невиконання або неналежне виконання договору (штрафи, пені, неустойки). • Розглянути реальний або умовний випадок порушення договору та запропонувати варіанти вирішення конфлікту.
5	"Розробка структури договору підряду на будівництво": • Вивчити основні умови укладання договору (предмет, строки, вартість, гарантії, відповідальність). • Скласти типовий проект договору підряду, враховуючи всі необхідні положення. • Проаналізувати потенційні ризики та запропонувати механізми їх уникнення в договорі.
6	"Оцінка умов договору на проектні та дослідні роботи": • Ознайомитися з особливостями договору підряду на проектні роботи. • Розглянути складові частини такого договору, зокрема права інтелектуальної власності, строки виконання та коригування проекту. • Виконати аналіз прикладу реального договору та визначити його основні ризики та недоліки.

Ціна виконаного практичного завдання складає 3 бала. Студент має змогу отримати оцінку «відмінно», якщо розрахунково-графічна робота виконана без суттєвих помилок, в роботі присутнє обґрунтування прийнятих рішень та посилання на нормативну літературу. «Добре» - якщо розрахунково-графічна робота / задача виконана на середньому рівні, присутні незначні помилки, але загалом прийняте рішення задовольняє умову задачі. «Задовільно» - якщо студент розуміє поставлену задачу, але виконав завдання на низькому рівні (не розуміє умовні одиниці вимірювання / не виконав графічну побудову рішення до завдання або допустив значних помилок).

Якість виконання практичних завдань дає змогу оцінити самостійну пошукову роботу студента, опрацювання додаткових джерел навчально-методичної та нормативної літератури.

Завдання для самостійної роботи студентів

№	Теми для самостійної роботи	Вид роботи
1	Основні та нормативно-правові акти, що регулюють будівельну діяльність	Опрацювання літературних та нормативних джерел.
2	Особливості правового статусу забудовника і замовника.	Опрацювання літературних та нормативних джерел.
3	Правовий статус інвестора як суб'єкта правовідносин з будівництва.	Опрацювання літературних та нормативних джерел.
4	Одержання дозволу на будівництво малих архітектурних форм.	Опрацювання літературних та нормативних джерел.
5	Зміст договору підряду на капітальне будівництво.	Опрацювання літературних та нормативних джерел.
6	Порядок прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів.	Опрацювання літературних та нормативних джерел.
7	Відповідність за невиконання або неналежне виконання договору підряду на капітальне будівництво	Опрацювання літературних та нормативних джерел.
8	Оперативно-господарські санкції.	Опрацювання літературних та нормативних джерел.
9	Застосування оперативно-господарських санкцій.	Опрацювання літературних та нормативних джерел.
10	Підстави для застосування адміністративно-господарських санкцій у будівництві	Опрацювання літературних та нормативних джерел.

Оцінювання самостійної роботи студентів проводяться також проведенням тестування в Гугл формі та частково в системі електронного навчання Мудл. З переліком тестових завдань можна ознайомитись в системі електронного навчання Мудл або безпосередньо у викладача.

Критерії оцінювання самостійної роботи

Перелік завдань передбачених на самостійне опрацювання відповідно до кожної теми змістового модуля враховується в системі оцінювання поточного контролю. Виконання самостійної роботи оцінюється в 1 (один) бал.

Максимальна кількість балів за проходження тестування до кожної теми змістовного модуля 2 бала.

Методи навчання

До методів вивчення дисципліни «Правові відносини в галузі будівництва» належать: лекції, ілюстративні пояснення з допомогою нормативних документів, практичні роботи та виконання комплексу завдань для самостійної роботи студентів.

На лекції здійснюється послідовний і систематизований виклад кожної теми навчальної дисципліни та демонструванням на проекторі ілюстрацій для наочного сприйняття та засвоєння навчального матеріалу. Лекція органічно поєднується з іншими видами навчальних занять (зокрема з дисципліною «Економіка будівництва», «Організація будівельного виробництва»), слугує підґрунтям для поглиблення і систематизації знань, які набуваються студентами у процесі аудиторної і позааудиторної навчальної роботи.

Окремі знання з навчальної дисципліни «Правові відносини в галузі будівництва» набуваються безпосередньо на будівельних об'єктах - ситуаційний метод навчання.

Система контролю та оцінювання

До системи контролю під час оцінювання студентів застосовуються наступні методи контролю: усного контролю, письмового/графічного контролю, тестового контролю, самоконтролю. Усний контроль проводиться шляхом опитування на занятті (питання-відповідь). Письмовий контроль здійснюється шляхом виконання письмового завдання або рішення практичної задачі. Для самоконтролю студентам наведено перелік питань, що відповідають змісту лекційного заняття.

Система контролю з навчальної дисципліни «Правові відносини в галузі будівництва» складається з таких форм контролю: поточний, модульний, підсумковий.

Поточний і модульний контроль навчальної роботи студентів передбачає рейтингове оцінювання знань, умінь і навичок студентів за окремими змістовими модулями та їх елементами. Оцінювання знань студентів відбувається на практичних заняттях, модульних контрольних роботах, іспиті.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів за результатами поточного контролю.

Навчальні досягнення студентів оцінюються відповідно до повноти і чіткості відповідей на кожному етапі контролю.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)						Кількість балів (іспит)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6		
5	10	15	5	10	15		

T1, T2 ... T13 – теми змістових модулів.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни Правові відносини в галузі будівництва на підсумковому контролі.

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи ЄКТС.

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання.

Підсумкова оцінка, як показник результатів вивчення навчальної дисципліни, складається із сумарної кількості балів за поточне оцінювання – **60 балів** та підсумкового модуль -контролю (іспит) – **40 балів**, за **100-бальною** університетською шкалою.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

Змістовий модуль 1. Підрядні відносини в капітальному будівництві та їх правове регулювання.

1. Які основні види підрядних відносин існують у капітальному будівництві?
2. Які законодавчі акти регулюють підрядні відносини в Україні?
3. Які права та обов'язки сторін у підрядних договорах?
4. Як визначається вартість підряду та які фактори на це впливають?
5. Яка відповідальність сторін у випадку неналежного виконання підрядних зобов'язань?
6. Які процедури існують для розв'язання спорів між підрядниками та замовниками?
7. Як відбувається контроль за якістю робіт у рамках підрядних відносин?
8. Які особливості правового регулювання підрядних відносин у міжнародній практиці?
9. Як зміни в законодавстві впливають на підрядні відносини у будівництві?
10. Які нові тенденції в правовому регулюванні підрядних відносин в Україні можна спостерігати?

Змістовий модуль 2. Правові основи підрядних відносин у капітальному будівництві

1. Які основні нормативно-правові акти регулюють підрядні відносини у будівництві?
2. Як забезпечується юридична сила підрядного договору?
3. Які вимоги пред'являються до документів, що супроводжують укладення підрядного договору?
4. Які особливості правового регулювання підрядних відносин у державних будівельних проектах?
5. Які санкції можуть бути застосовані у випадку невиконання умов підрядного договору?
6. Як відображаються зміни в законодавстві на процес укладення підрядних договорів?
7. Які аспекти правового регулювання відрізняють підрядні відносини в будівництві від інших сферах?
8. Як впливають іноземні інвестиції на правові основи підрядних відносин?
9. Які переваги та недоліки має застосування стандартних форм контрактів у будівельній сфері?

Зарахування результатів неформальної освіти

Відповідно до «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол №16 від 25 листопада 2024 року) (<https://www.chnu.edu.ua/media/4g5fzssb/poriadok-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-ta-abo->

informalnoi-osvity.pdf) у процесі вивчення дисципліни здобувачу освіти може бути зараховано до 25% балів, отриманих за результатами неформальної та/або інформальної освіти з проблем, що відповідають тематиці курсу.

Форми інформальної освіти під час вивчення дисципліни «Правові відносини в будівництві»: проведення екскурсій на будівельний майданчик, одноразові лекції, відеоуроки, спілкування з колегами, читання спеціалізованих журналів, телебачення, відео, незаплановані випадкові бесіди.

Рекомендована література

Основна

1. ДБН А.1.1-1-2009. Система стандартизації та нормування у будівництві. Основні положення. [На заміну ДБН А. 1.1 -1-93, чинні з 2011- 01-01]. Вид. офіц. Київ: Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, 2013. 13 с.
2. ДБН А.1.1-94:2010. Система стандартизації та нормування у будівництві. Проектування будівельних конструкцій за єврокодами. Основні положення. [Уведено вперше, чинні з 1 липня 2013 р.]. Вид. офіц. Київ: Міністерство регіонального розвитку та будівництва України, 2012. 34 с.
3. Про планування і забудову територій: Закон України від 20 квітня 2000р. // Відомості Верховної Ради України. - 2000. - №31. - Ст. 250.
4. Порядок здійснення контролю за дотримання сторонами зобов'язань за договором підряду про виконання робіт на будівництві об'єктів: Постанова Кабінету Міністрів України від 12 травня 2004 р. №609 // Офіційний вісник України. – 2004. - №19. – Ст.89.
5. Порядок прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів: Постанова Кабінету Міністрів України від 22 вересня 2004 р. №1243 // Юридичний вісник України. – 2004. – 16-22 жовтня.

Додаткова

1. Вінник О.М. Правове регулювання підрядних відносин в будівництві // Будівництво України. - 1994. - №5-6.
2. Гриценко Г. М. Правове регулювання капітального будівництва за державні кошти : автореф. дис. канд. юрид. наук / Г. М. Гриценко. — Донецьк, 2011. — 17 с.
3. Радченко Л. І. Цивільно-правове регулювання відносин у сфері житлового будівництва : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Л. І. Радченко. — К., 2009. — 20 с.
4. Шовкопляс Г. М. Регулювання господарських правовідносин при фінансуванні будівництва житла : монографія / Г. М. Шовкопляс. — Х. : ТОВ «Оберіг», 2011. — 152 с.

Покликання на інформаційні ресурси в інтернеті, відео-лекції, інше методичне електронне забезпечення:

1. <https://anc-project.com/ua/dbn1/dbn-a.1.1-1-2009-sistema-normuvannya-u-budivnictvi.html>
ДБН А.1.1-1:2009 Система нормування у будівництві
2. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2780-12#Text>
Закон України про основи містобудування
3. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2118-19#Text>
Закон України енергетичну ефективність будівель
4. https://online.budstandart.com/ua/catalog/document.html?id_doc=25338.
Закон України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності».
5. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-20>
Про внесення змін до Закону України "Про будівельні норми" щодо удосконалення нормування у будівництві

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/f5eobm/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf